

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator.

Handelsnavn:	MAP-HP.
Kjemisk beskrivelse:	Propylen – Propan.
Kjemisk formel:	C ₃ H ₆
Molekylvekt:	42/42,7
Varenummer:	-

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes:

Bruksområde:	Mellomprodukt for kjemisk syntese. Drivstoff til oppvarming og varmeproduksjon. Aerosol drivmiddel.
---------------------	---

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

Leverandør:	Grøntklima AS Postboks 2812 3702 SKIEN Telefon: +47 954 58 100 www.grøntklima.no
--------------------	--

E-post:	post@grontklima.no
----------------	--------------------

1.4 Nødtelefon:	Giftinformasjonen på tlf.nr.: 22 59 13 00.
------------------------	--

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen.

Flam. Gas 1; H220, Press. Gas. 1; H280.

2.2 Merkingselementer.

Faresymbol

Signalord:

Fare

H-setninger:

H220 Ekstremt brannfarlig gass.

H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Sikkerhetsdatablad

MAP-HP

Versjon 1.0

Utarbeidet: 07-02-2022

P-setninger:

Almenne:

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forebygging:

P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. Røyking forbudt.

Tiltak:

P377 Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.

P381 Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte.

Oppbevaring:

P410 + P403 Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted.

Disponering:

-

Annen merking:

-

2.3 Andre farer.

Innånding: Gass er tyngre enn luft og fortrenger oksygen tilgjengelig for innånding (kvelningsfare). I noen tilfeller kan produktet akkumulere statisk elektrisitet i betydelige mengder, med risiko for utladninger som kan forårsake brann eller eksplosjon. I høye konsentrasjoner, spesielt i lukkede eller dårlig ventilerte rom, virker gass sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet, hjertearytmi og kvalme. Hud/øyne: Kontakt med væske kan forårsake irritasjon og etsende effekt (frostskaade). Stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffe:

Produktet er en blanding.

3.2 Stoffblandinger:

CAS/EC-nr.	REACH-nr.	Navn	Innhold %	Klassifisering
115-01-01 / 204-062-1	01-2119486944- 21	Propylen	80*	Flam. Gas 1; H220, Press. Gas. 1; H280.
74-98-6 / 200-827-9	01-2119447103- 50	Propan	20*	Flam. Gas 1; H220, Press. Gas. 1; H280.

*Prosentandelen av rene stoffer kan variere for å garantere det nøyaktige damptrykket til blandingen.

Se avsnitt 16 for fullstendig ordlyd av alle H-setningene som nevnt i avsnitt 3. Grenseverdier er, hvis tilgjengelig, oppført i avsnitt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak:

Generelt:

Ved bevisstløshet, plasser personen i stabilt sideleie for transport. Gi aldri bevisstløse personer noe gjennom munnen. Hvis personen ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Ved den minste tvil eller dersom symptomene forblir, oppsøk lege. Vis dette sikkerhetsdatabladet

Innånding:

Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet – hold personen i ro. Ved bevisstløshet, plasser personen i stabilt sideleie. Hvis personen ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Kontakt lege hvis symptomer vedvarer.

Hudkontakt:

Skyll med vann til all produkten er fjernet. Ved frostskaade, skyll med lunken vann, ikke varm vann (ikke gni huden). Produkt som har kommet under huden under høyt trykk er en alvorlig skade som krever umiddelbar legehjelp, ikke vent på symptomene. Søk legehjelp ved ubehag/skade.

Øye:

Skyll øynene med åpne øyenlokk i minst 15 minutter under rennende vann. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Søk legehjelp ved ubehag/skade.

Svelging:

Usannsynlig eksponeringsvei. Frostskaader kan oppstå på leppene og munnen ved kontakt med produktet.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede:

Kontakt med væske kan forårsake irritasjon og etsende effekt (frostskaade). Innånding kan forverre eksisterende luftveislidelser.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Behandle symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Brannslukkingsmidler:

Liten brann: CO₂, skum, kjemisk pulver.
Stor brann: skum, vannspray (tåke).

Uegnete brannslukningsmidler:

Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:

Ekstremt brannfarlig gass. Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. Ved brann kan det dannes giftige gasser. Ved brann kan det dannes giftige gasser: Karbondioksid (CO₂).

5.3 Råd for brannmannskap: Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern, brannbeskyttende klær/sko – EN 469, EN 15090, EN 659, EN 443. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det kan gjøres uten risiko. Brannen må bekjempes fra best mulig beskyttet plass grunnet risiko for eksplosjon. Bruk vanntåke til kjøling av utsatte beholdere.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk verneutstyr, se avsnitt 8. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet til tennkilder.

Fjern alle antennelseskilder - røyking forbudt. Hold ubeskyttede personer borte. Unngå direkte kontakt med produkt.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Unngå utslipp til avløp, kloakkledninger eller vannløp.

Vær spesielt oppmerksom på akkumulering i trange rom. Man kan bruke brennbare gasser eller damplekkasjedetektor.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Produktet fordampes lett. Slukk alle antennelseskilder. Unngå gnister, flammer, varme og røyking. Ventiler godt. Vask forurenset overflate med vann.

6.4 Henvisning til andre avsnitt:

Se avsnitt 13 for sluttbehandling av avfall.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Håndteres i henhold til god yrkeshygiene og sikkerhetspraksis.

Kun erfarne personer som har mottatt korrekt opplæring skal håndtere gass under trykk. Bruk kun korrekt, spesifisert utstyr, som er egnet til dette produktet, tilførselstrykket og temperaturen. Kun erfarne og korrekt instruerte personer skal håndtere gasser under trykk.

Tekniker må kontrollere hele gasssystemet regelmessig for å sikre at det er lekkasjefritt. Beskytt sylinder mot skade. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C. Når beholderne skal flyttes, må det brukes korrekt utstyr, f.eks. tralle, håndtruck, gaffeltruck, osv., selv for korte avstander. Tillat ikke tilbakeslag inn i beholderen. Hold vekk fra høy temperatur og antennelseskilder. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister, unngå statisk elektrisitet. Unngå kontakt med hud og øyne. Vann for skylling av øyne og hud skal finnes tilgjengelig. Hold beholdere lukket når de ikke er i bruk. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Produktet må ikke blandes med luft over atmosfæretrykk, for lekkasjetesting eller annen formål. Unngå kontakt med antennelseskilder og meget varme overflater. Overføring av gass kan forårsake statisk elektrisitet - beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes. Unngå akkumulering av gass i lavtliggende hulrom og i lukkede rom. Forsøk aldri å modifisere eller reparere beholderens ventiler eller sikkerhetsavblåsningsutstyr. Når blindmutter følger med beholderen skal denne monteres på ventilen umiddelbart etter frakobling fra forbruksutstyr.

Hvis det er vanskelig å bruke beholderens ventil, skal bruken avbrytes og leverandøren kontaktes. Prøv aldri å overføre gasser fra én beholder til en annen. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

Produktet skal oppbevares tett lukket i original beholder på et tørt og kjølig sted vekk fra direkte sollys. Beskytt sylindere mot skade. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass. Oppbevares vekk fra alle antennesskilder, varme overflater, røyking forbudt. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C. Oppbevares i henhold til nasjonale regler.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Dette produktet bør bare brukes til formål som beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**8.1 Kontrollparametere – Grenseverdier:**

CAS-nummer:	Kjemisk navn:	Grenseverdi	Anm:	Referanser:
74-98-6	Propan	500 ppm 900 mg/m ³	-	Best. nr. 704, 2018

DNEL / PNEC:

-

8.2 Eksponeringskontroll**Tekniske tiltak:**

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Luftbårne gasskonsentrasjoner skal holdes lavest mulig. Bruk evt. punktavsug såfremt alminnelig luftgjennomstrømning i arbeidslokalet ikke er tilstrekkelig.

Generelt:

Røyking, inntak av mat og drikke, samt oppbevaring av tobakk, mat, drikkevarer og fôr er ikke tillatt i arbeidslokalet. Ved hver pause i bruk av produktet og ved arbeidsstans skal eksponerte områder av kroppen vaskes. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.

Personlig verneutstyr:

Personlig verneutstyr skal være CE-merket.

Åndedrettsvern:

Ved utslipp eller utilstrekkelig ventilasjon – bruk åndedrettsvern med filter A. EN 141.

Håndvern:

Bruk vernehansker, som beskytter mot virkningene av kulde og trykk. Godkjente vernehansker er laget av skinn/lær. Vernehanskene må sitte løst nok til at de kan ristes av.

Øyevern:

Ved industriell bruk, bruk godkjente vernebriller ved risiko for kontakt. EN 166.

Kroppsværn:

Ugjennomtrengelig arbeidsklær.

Begrensning av eksponering av miljøet:

Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. Unngå utslipp til miljøet.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:

Utseende:	Gass
Farge:	Ingen data
Lukt:	Karakteristisk
Luktterskel:	Ingen data
pH-verdi:	Ingen data
Smeltepunkt:	-185°C – 1 bar*
Frysepunkt:	-47,7°C – 1 bar*
Startkokepunkt og kokeområde:	Ingen data
Flammepunkt:	-108°C – 1 bar*
Fordampingshastighet:	Ingen data
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ingen data
Øvre/nedre eksplosjonsgrense:	2 – 11 % vol.*
Damptrykk:	1,8 kg/m ³
Damp tetthet:	Ingen data
Relativ tetthet:	1,4 - 15°C
Løselighet(er):	200 mg/l - 25°C - vann
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	1,77 - 20°C
Selvantennelsestemperatur:	455°C*
Nedbrytingstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplorative egenskaper:	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper:	Ingen data

*Propylen.

9.2 Andre opplysninger:

Ingen data.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet: Ingen reaktivitet ved lagring og anbefalt bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet: Produktet er stabilt under normal lagring og bruk.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner:

Farlige reaksjoner vil ikke oppstå under normal transport- eller lagringsforhold.
Sterke oksidasjonsmidler (f.eks. peroksider og kromater).

10.4 Forhold som skal unngås:

Kontakt med åpen ild, meget varme overflater, alle antennelseskilder.
Unngå høy temperatur. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C.

10.5 Uforenlige materialer: Luft, sterke oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:

Ingen farlige nedbrytningsprodukter kjente ved anbefalt bruk og oppbevaring.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger:****Akutt toksisitet:**

Ikke klassifisert.

Tester viser eliminering på 82 % til 93 % av inhalert propylen. Det absorberte propylenet metaboliseres som propylenoksid. Produktet er en gass ved omgivelsestemperatur og trykk, så oral og dermal toksisitet anses ikke som relevant.

Innånding:

Rotte – 14 dager - NOAEC: 10.000 ppm – Propylen.

Irritasjon/etsing av huden:

Ikke klassifisert.

**Alvorlig øyeskade/
irritasjon:**

Ikke klassifisert.

**Framkalling av hud- og
luftveisallergi:**

Ikke klassifisert.

Kimcellemutagenisitet:

Ikke klassifisert.

Evne til å framkalle kreft:

Ikke klassifisert.

Forplantningsgiftighet:

Ikke klassifisert.

STOT, enkelteksponering:

Ikke klassifisert.

STOT, gjentatt eksponering:

Ikke klassifisert.

Innånding:

Rotte – 14 uker – NOAEC: 10.000 ppm – OECD 413

Rotte – 103 uker – LOAEC: 8600 mg/m³ - OECD 453

Aspireringsfare:

Ikke klassifisert.

11.2 Andre opplysninger:**Hormonforstyrrende stoffer egenskaper:**

Produktet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.

Andre opplysninger:

Innånding: Gass er tyngre enn luft og fortrenger oksygen tilgjengelig for innånding (kvelningsfare). I høye konsentrasjoner virker gass sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet, hjertearytmi og kvalme.
Hud/øyne: Kontakt med væske kan forårsake irritasjon og etsende effekt (frostskaade).

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Giftighet:****Økotoksitet:**

Ikke klassifisert.

Dafnia – LC50 – 48 t.: 28,2 mg/l

Dafnia – Chv – 16 d.: 3,1 mg/l

Alger – EC50 – 96 t.: 12,1 mg/l

Fisk – Chv – 30 d.: 5,3 mg/l

12.2 Persistens og nedbrytbarhet:

Dette stoffet/produktet kan bidra til dannelsen av ozon i atmosfæren. Den fotokjemiske dannelsen av ozon avhenger imidlertid av en kompleks interaksjon mellom andre luftforurensninger og miljøforhold. Halveringstid (oksidasjon): 14,6 timer (for Hydroksyl); 23,7 timer (ozon).
Biologisk nedbrytbar: 50 % - 2,36 dager – propylen.

12.3 Bioakkumuleringsevne: Ingen evne – propylen – Log Kow 1,77.**12.4 Mobilitet i jord:** Ingen mobilitet til jord.**12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger:**

Stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB.

12.6 Hormonforstyrrende stoffer egenskaper:

Produktet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.

12.7 Andre skadevirkninger: Ingen data.**AVSNITT 13: Sluttbehandling****13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:****Generelt:**

Må ikke slippes ut der det fare for at en akkumulering kan bli farlig. Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever det til godkjent avfallsbehandlingsanlegg. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet. Kontakt leverandør for mulig retur av tomme beholdere.
Mulighet:

EAL-kode:

16 05 04* gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer.

Forurenset emballasje:

Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Mulighet:

15 01 11* emballasje av metall som inneholder et farlig, fast porøst materiale (f.eks. asbest), herunder tomme trykkbeholdere.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt:

Farlig gods (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO)

	ADR/RID	IMDG/IMO
14.1 FN-nummer	1965	1965
14.2 Korrekt transportnavn, FN	HYDROKARBON GASSBLANDING, FLYTENDE, N.O.S. (80 % propylen, 20 % propan)	LIQUEFIED PETROLEUM GASES, N.O.S. (80 % propylene, 20 % propane)
14.3 Transportfareklasse(r)	2/2.1	2/2.1
14.4 Emballasjegruppe	-	-
14.5 Miljøfarer EmS:	Nei F-C, S-V	No F-C, S-V
Annen informasjon	LQ: 0 Tunnel: B/D	LQ: 0 Tunnel: B/D

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren:

Unngå transport i kjøretøy hvor lasten ikke er separat fra førerhuset. Sørg for at sjåføren er kjent med de potensielle farene med lasten og vet hva som skal gjøres ved ulykker eller nødsituasjoner. Sikre lasten før transporten starter. Sjekk at flaskeventilen er stengt og ikke lekker. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass.

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-koden:

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommisjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommisjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer. EF nr. 2020/878. CLP nr. 1272/2008.

Norske forskrifter m.v.:

best.nr. 701: Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning

best.nr. 702: Arbeidsplassforskriften

Sikkerhetsdatablad

MAP-HP

Versjon 1.0

Utarbeidet: 07-02-2022

best.nr. 703: Forskrift om utførelse av arbeid

best.nr. 704: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier

Ytterligere informasjon:

Personer under 18 år må som hovedregel ikke yrkesmessig arbeide med dette produktet.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Kjemisk sikkerhetsrapport (CSR) er ikke utarbeidet for dette produktet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring til H-setninger i avsnitt 3:

H220 Ekstremt brannfarlig gass.

H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Opplæringsinformasjon:

Opplæring av ansatte i form av viten om helsefare, kunnskap om innholdet i sikkerhetsdatabladet og anvendelse av personlig verneutstyr.

Annet:

Opplysningene i dette datablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring, men det kan ikke gis noen garanti at informasjonen er fullstendig. Det er derfor i brukerens interesse å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.

Validert av:

SRS

www.sikkerhetsdatablader.com